

Lärprojekt Kommunikation för regional utveckling 5-6 sept

MÅNDAG 5 sept

13.00 Inledning

Ulla och Eva hälsade välkomna till två dagar med det övergripande temat ”Dialog som strategiskt verktyg i kommunikationsarbetet”. Två dagar med ambitionen mycket snack och mycket verkstad.

13.30 Kommunikation i förändringsprocesser – förankring och dialog

Eva hälsade Per Lagerström, Global utmaning, välkommen. Per har tidigare jobbat fem år som kommunikatör på Mälardalsrådet, som är en frivillig mötesplats för kommunerna i Mälardalen, bl a med att få kommunerna att samarbeta kring Citybanan.

Per inledde med att presentera sin nuvarande arbetsplats, Global Utmaning, en tankesmedja som försöker verka för långsiktig demokrati och hållbar utveckling. Han pratade om två kommunikativa huvudspår:

- Att kasta i en stor sten, som får en stor effekt.
- Att kasta ut många små stenar som bryter en större yta av vattenytan: När viska, när ta till megafonen?

(se också ppt)

Perspektiv 1: Från måste till vill. Det kostar en massa pengar att få till stånd bra möten då rätt personer pratar viktiga frågor, men det är mycket effektivt!

Mötesplatsen.

- Hur laddar man mötena? Många är extremt mötetrötta, man måste vårda mötena och göra dem annorlunda och viktiga.
- Hur skapar man relationer?
- Hur bryter man invanda mönster? Länsgränserna genomsyrade allt. I projektet bröt man därför mönster och tittade i stället på hur man reser i Mälardalen, hur går stråken? Vilket gjorde arbetet rörligare, rörligare och roligare.

Kommunicera milstolparna. Vissa nyckelpersoner kan vara viktiga att ha med. Men för många organisationer är det viktigast att någon som representerar deras organisation är med, kanske mindre viktigt vem.

Ladda eventen, gör dem minnesvärda. Vid ett tillfälle tryckte Mälardalsrådet upp en flygkartbild över Mälardalen stor som en handbollsplan och la ut i en sporthall. Det blev många bra bilder när kända politiker stod runt Mälaren på kartbilden.

Lyft fram ambassadörer, engagera rätt personer som hjälper till att prata.

Perspektiv 2 ”Från prat till politik”. Hur bygga robusta frivilliga processer... som håller för skarpa politiska beslut?

Perspektiv 3 Att se sig själv utifrån

Lärresor är viktiga. Exempel: Från Seattle reser vartannat år ca 100 personer från näringsliv, akademi för att titta på olika områden i världen med ett mycket genomtänkt

upplägg. De är mycket bra på regional storytelling. Storyn om Seattle och stadens två Bill – Bill Boeing och Bill Gates delades av så många, från taxichauffören till advokaten. Frågan ”Who’s our next Bill?” skapar en kultur som värnar om entreprenörer och nya idéer.

Mälardalsrådet ordnade lärresor: När en buss med deltagare från näringsliv, akademi och politik tillsammans ser helheten på en region, ger det korsbefruktning. Gemensamma upplevelser ger gemensamma berättelser

Storytelling i tre steg

1. *Story shaping*, att skapa och knåda historien tillsammans
2. *Story telling*, berätta den för varandra några varv, så vi skapar en gemensam bild.
3. *Story selling*.
4. En gemensam berättelse om den plats man är stärker självbilden.

15.30 Att facilitera möten

Varför möten?

- Ett strategisk redskap
- Få nya konstellationer att fungera. Samverkan kräver tillit.
- Utnyttja kompetensen maximalt – i organisationen, i rummet
- Fler perspektiv – access till ”tyst kunskap”
- Tydliggör olika agendor
- Ett effektivt lärande

Eva berättade om sina erfarenheter av att jobba med möten som ett strategiskt verktyg i planerad kommunikation. Hon kommenterade att hon saknar ett strategiskt tänk om mötesplatser i kommunikationsplanerna. Ett möte kan vara en väl så bra aktivitet som kampanjer, webbsidor eller broschyrer. Då menar hon inte vardagsmöten, utan strategiskt planerade aktiviteter då man ser målgruppen som deltagare i stället för mottagare.

Kommunikation enligt nätverkslogik. Kännetecken: involvering

Traditionell hierarkisk kommunikation. Kännetecken: Implementering

Möten som verktyg

När Eva jobbade på KK-stiftelsen, var möten en strategisk aktivitet för hela verksamheten. KK-stiftelsen byggde de om lokalerna, så att de skulle vara så funktionella som möjligt för strategiska möten. De hade även en person som var ansvarig för att allt det praktiska kring mötena. Kom ihåg att budgetera för möten och att följa upp resultatet av mötena.

- Det ska vara mycket snack och mycket verkstad, prat är också resultat!

Samhandlingstrappan (se ppt). Hur kan vi facilitera de olika stegen?

Grunden för mötesdesign

Diskutera och fastställ mål och syfte, använd gärna ett extra möte till att diskutera mål och resultat med mötet.

Vad ska mötet åstadkomma – Kunskap? Handling? Relation? Inspiration, vision?

Tunga namn är inte så viktigt som man tror. Viktigare att ta reda på vad målgruppen behöver.

- **Kunskap.** Exempel: Seminarserier. Fokus: Information, fakta
- **Inspiration/vision.** Exempel: Brainstorm. Visionsworkshop. Framtidsverkstad. Fokus: Idéer, kreativitet, nyfikenhet
- **Relation.** Exempel: Presentationer. Mingel. Kvällsaktiviteter. Fokus: Lära känna varandra
- **Handling.** Exempel: Workoutkonferens. Fokus: Gemensamt arbete, handlingsplaner.

Eva berättade om sina erfarenheter från det stora projektet ”Framtidens lärande” som KK-stiftelsen drev och som hon under några år var projektledare för. Några exempel:

- Skilj på moderatorer och processledare, de är bra på olika saker
- Platsen kan vara en byggsten, miljön är en del i samtalet

- Ägarskap för resultatet är otroligt viktigt.

Fallgropar

- För lite planering – för mycket planering
- Det blir bara prat
- Dålig dokumentation
- Ingen tar hand om resultatet

Se även Evas ppt.

19.30 Processverkstad: Open Space

Efter middagen började vår processverkstad. Ulla berättade om grunderna i Open Space (Se ppt) och inbjöd alla att fundera på ämnen/frågor/idéer att diskutera under temat: ”Arbetet med att bilda slagkraftiga regioner. Utmaningar och möjligheter i kommunikationsarbetet”

TISDAG 6 sept

8.30 Backspegel

Vi reflekterade kring måndagens övningar i ett ”Akvarium”, då vi satt med en yttre ring och en inre ring med tre stolar. Två personer satt i den inre ringen och började reflektera om gårdagen och sen var det fritt fram att gå in i ringen och delge sina synpunkter och att lämna den, när man kände sig färdig. De som satt i den inre ringen pratade till varandra och de i den yttre lyssnade.

9.00 Samsynsmetoden, Lasse Wallrup, Attraktiv region Norrbotten presenterade sin metod för att skapa samsyn kring en fråga. Se bifogade ppt.

10.00 Processverkstad dialogcafé: Kommunikationsplan

Vi genomförde en förenklad version av metoden Dialogcafé med diskussion och feedback kring hemuppgiften från förra gången – att göra kommunikationsplan för det egna projektet.

Dialogcafé är en mötesform där 4-5 personer samlas runt små cafébord. Caféformen skapar snabbt en trygg atmosfär med känsla av intimitet. En eller flera frågeställningar undersöks genom dialog i de små grupperna. Samtalet pågår under en period för att sedan kort avbrytas för bordsbyten. En bordsvärd stannar kvar vid varje bord för att introducera de nyanlända gästerna. Bordsbyten görs sedan flera gånger. På detta sätt korsbefruktas samtalen och din ståndpunkt färgas av mötet med andras. Du blir en del av en större helhet som på detta sätt börjar tänka tillsammans. Som stöd kan man ha blädderblocksblad på borden, där man antecknar stödord under diskussionen. En gemensam helhet växer fram på bladet.

Som i alla dialogprocesser är det viktigt att arbeta med processfrågan. En bra frågeställning är en motor i samtalen.

10.45 Den planerade processverkstaden: **Uppskattande undersökning** flyttades till nästa tillfälle

11.30 Sammanfattning,
Ulla och Eva sammanfattade vilka dialog/mötesverktyg vi testat hittills i läroprojektet:

Tidigare gånger

- Metaplan – målbild för läroprojektet genom att skriva förslag på post-it-lappar, klustra och pluppa. Sammanfattades i mindmap
- Presentation – presentera dig själv utifrån ett föremål/bild
- Check-in – backspegel
- Lärstilsövning (skapa relationer)
- Vernissage om kompetensutbyte, vad kan jag bidra med i presenterade projekt
- Kollegial coaching – case Gävleborg och Södra Småland
- Reflekterande team – kommunikationsmål

Denna gång

- Enkel dialogmetod i fyra steg: Tankemoln. Dela tankar i runda. Fokusera och diskutera. Sammanfatta i punktform.
- Open Space
- Akvarium – backspegel, reflektion
- Dialogcafé – erfarenhetsutbyte, feedback
- Mindmap – planering kommande gånger

Nästa gång

- Appreciative Inquiry

Vi prioriterade teman till kommande gånger genom att fylla på mindmappen från första gången och pluppa/prioritera. Flest röster fick **Förändringskommunikation**, med fokusering på regionförändringen. Dessutom prioriterades:

Hur jobba med näringslivet??

Hur nå nya målgrupper (ex äldre)

Andra förslag

- Internkommunikation vid stora förändringar, exempel Vägverket + Banverket blir Trafikverket
- Hur jobba med regionförändringen, exemplet Skåne och exemplet Halland
- Roller. Vad ska kommunikationen göra, vad politikerna?

Nästa gång

Nästa gång blir i Falun den 29-30 nov. Då ska vi bl. a. prata om sociala medier som verktyg.

Hemuppgiften till nästa gång är:

Att utifrån Evas checklista planera och – om det är möjligt – genomföra ett möte eller ”en mötesplats” (nätverk, samverkansarena, seminarier etc) som en strategisk kommunikativ aktivitet, gärna kopplat till din kommunikationsplan.
Reflektera till nästa gång över mötets styrkor och svagheter som kommunikativt verktyg.
Sammanfatta i ett reflektions-PM: Vad var bra? Vad var dåligt? Vad har jag lärt mig?

Ytterligare uppgift till nästa gång:

Fundera på vad och hur gruppen kan presentera det här läroprojektet på Reglabs årskonferens och använda de verktyg vi pratat om.

Litteratur

Holman, Devane m fl: The Change Handbook

Brown: The world café

Isaacs: Dialogen och konsten att tänka tillsammans

de Bono: Six thinking hats

Peter Senge: The Fifth Discipline Fieldbook, The Dance of Change

Länkar mötesmetoder

<http://metodbanken.wordpress.com/>

www.openspaceworld.org

www.theworldcafe.org

www.appreciativeinquiry.case.edu

www.skaparlust.nu/tips.htm